

Material didàctic

LLOCS DE CULTE, ESPAIS PER DESCOBRIR

L'ISLAM

Institut d'Educació

L'ISLAM

ORÍGENS

Hi ha dues maneres d'explicar els orígens de l'islam. Des d'un punt de vista simbòlic, l'islam ha existit sempre perquè representa el diàleg etern entre la divinitat i la humanitat a través de diferents profetes. Històricament, però, comença a partir del segle VII amb la revelació de l'Alcorà, el llibre sagrat, al profeta Muhàmmad. Ell va rebre la revelació de l'Alcorà i va transmetre el seu missatge. Considerem que Muhàmmad és el primer musulmà, històricament parlant, i el darrer profeta. En essència, en ell hi ha tots els profetes.

L'islam, com a comunitat, sorgeix més endavant, quan un grup de persones que seguien els ensenyaments de Muhàmmad emigren de la Meca cap a Medina i es configuren com a comunitat, entesa com l'embrió d'una nova fe, d'una nova civilització i d'una nova cultura.

LES CONVICCIONS FONAMENTALS

El concepte fonamental a partir del qual s'articula l'islam és el que s'anomena tawhid. El tawhid es refereix a la unitat i la unitat d'Al·là (Déu és U i és Únic), que considera que Al·là és una sola força que abasta tota l'existència. Els musulmans creuen que sempre hi ha hagut un diàleg entre Al·là i la humanitat mitjançant els profetes.

La segona convicció fonamental és que Muhàmmad engloba totes les profecies, representa tots els profetes que hi ha hagut al llarg de la història. També creuen en els llibres, que han estat missatges divins revelats a la humanitat, com la Torà o els Evangelis; en els profetes d'Al·là, com Muhàmmad i tots els anteriors, com Moisès o Jesús; en el dia de la retribució, en el qual tothom passa comptes de què ha fet d'aquest regal que és la vida; i finalment creuen que tot és un decret diví, voluntat d'Al·là.

Totes aquestes conviccions a la pràctica es tradueixen, tal com va dir Muhàmmad, en "adorar Al·là com si el veiessis, perquè encara que tu no el vegis, Ell sí que et veu". La vida del musulmà, tots els aspectes del seu ser i estar en el món, són una manifestació total de la seva fe.

ELS VALORS ÈTICS I MORALS

Un mestre sufí, anomenat Maulanà Rumí, explica quin ha de ser el tarannà de les persones musulmanes: "Ens hem de mostrar tal com som i hem de ser tal com ens mostrem". Hi ha quatre creences que marquen tota l'ètica i la moral del musulmà: la unitat d'Al·là; el respecte a tota la creació, per tal com és obra i regal de Déu; la dignitat de la condició humana; i la demanda i exigència de justícia.

ELS TEXTOS FONAMENTALS

Podem definir l'islam com una tradició espiritual, com una cultura i com una civilització fonamentades en un llibre: l'Alcorà. L'Alcorà és paraula revelada, paraula d'Al·là. Muhàmmad en va ser el transmissor, no pas autor. Per als musulmans és important no únicament la comprensió literal i simbòlica del text, sinó també deixar-se encisar per la seva sonoritat per amarar-se del perfum de la Paraula divina. Per això l'Alcorà se salmodia, se'n fa una recitació.

Per als musulmans, a més, les paraules del profeta, els seus consells, els seus actes, també són molt importants. Es troben recollits en la sunna o tradició profètica, que és com una mena d'Alcorà vivent. L'exemple del profeta constitueix una font de comprensió de l'Alcorà.

Una característica interessant de la tradició islàmica és la interpretació dels textos. Per als musulmans és important mantenir una reflexió permanent que vagi de les fonts dels textos a la realitat i de la realitat a les fonts, gràcies a una dinàmica constant d'adaptació. Aquest esforç d'interpretació s'anomena *ijtihad* i és cabdal en tots els processos d'inculturació de la fe islàmica.

L'ISLAM

EL LLOC DE CULTE

El principal lloc de culte en l'islam és la mesquita, per bé que, com que la prescripció de les cinc pregàries diàries seria molt complicada si s'haguessin de fer sempre en un lloc de culte, és molt habitual que el musulmà faci la major part de les seves pregàries fora de la mesquita, bé a casa, bé en algun espai recollit (a la feina, a l'escola, a la vora d'un camí, etc.).

La mesquita és el lloc de culte en l'islam, i la seva estructura respon a les necessitats de la pregària islàmica. Les seves parts principals són: la font de les ablucions, per a fer-se el rentat ritual previ a la pregària, el *mihrab*, que és el lloc on es desa l'Alcorà, i que marca la *qibla* (la direcció a la Meca, vers on han de resar els fidels) i el *minbar*, que és el púlpit des d'on es pronuncia el sermó. Perquè una mesquita sigui completa, a més, hi ha d'haver un minaret, des d'on cridar els fidels a l'oració. La dificultat de construir-los en les ciutats on l'islam no és tradicional, fa que normalment aquest element no hi sigui present.

Fonts: Exposició Mirades en diàleg (Associació UNESCO per al Diàleg Interreligiós) i *Mapa de la diversitat de creences i conviccions de Badalona* (Unescocat i Ajuntament de Badalona)